

3.03.2022
Wniosek o udzielenie wyjaśnienia w zakresie stosowania przepisów o finansach publicznych
ZASTĘPCA PRZESŁA
Regionalnej Izby Obrachunkowej
mgr

Regionalna Izba Obrachunkowa
w Kielcach
WPŁYNĘŁO DNIA:
02.03.2022
L. dz. 223.
Podpis Mark

WNIOSEK O UDZIELENIE WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE STOSOWANIA PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH

Podstawa prawna: Art. 13 pkt 11 ustawy z dnia 7 października 1992 o regionalnych izbach obrachunkowych (Dz.U. z 2019, poz. 2137)		
A. ADRESAT WNIOSKU		
Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach, ul. Targowa 18, 25-520 Kielce		
B. DANE WNIOSKODAWCY		
B.1. DANE IDENTYFIKACYJNE		
Rodzaj wnioskodawcy (zaznaczyć właściwy kwadrat)		
1. jednostka samorządu terytorialnego	2. związek międzygminny	3. stowarzyszenie gmin, gmin i powiatów
4. związek, stowarzyszenie powiatów	5. samorządowe jednostki organizacyjne (w tym samorządowe osoby prawne)	6. beneficjenci dotacji z budżetów jst (w zakresie wykorzystania przyznanych dotacji)
Nazwa pełna		
PREZYDENT MIASTA KIELCE		
B.2. ADRES SIEDZIBY		
Powiat	Gmina	Miejscowość
KIELCE	KIELCE	KIELCE
Ulica	Nr domu	Nr lokalu
RYNEK	1	-----
Kod pocztowy	Pocztą	
25-303	KIELCE	
B.3. WSKAZANIE PRZEPISÓW O FINANSACH PUBLICZNYCH BĘDĄCYCH PRZEDMIOTEM WYJAŚNIENIA W ZAKRESIE ICH STOSOWANIA		
Należy wskazać jednostki redakcyjne przepisów wraz z nazwą aktu prawnego do każdego zaistniałego stanu faktycznego lub zdarzenia przyszłego (bez przytaczania treści przepisów)		
art. 4 pkt 1 w zw. z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424 z późn. zm.).		
C. PRZEDSTAWIENIE ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO (STANÓW FAKTYCZNYCH), ZDARZENIA PRZYSZŁEGO (ZDARZEŃ PRZYSZŁYCH I PYTANIA (PYTAŃ)		
Opis stanu faktycznego (stanów faktycznych), zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych)		
Na podstawie art. 71 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (Dz. U. z 2021 r. poz. 1899), zwanej dalej „u.g.n.”, za oddanie nieruchomości gruntowej w użytkowanie wieczyste pobiera się pierwszą opłatę i opłaty roczne. Na podstawie ww. ustawy pobierane są również opłaty z tytułu użytkowania, najmu albo dzierżawy nieruchomości.		
Jak wynika z art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424 z późn. zm.) transakcja handlowa to umowa, której przedmiotem jest odpłatna dostawa towaru lub odpłatne świadczenie usług, jeżeli strony, o których mowa w art. 2, zawierają ją w związku z wykonywaną działalnością.		
Zgodnie z art. 7 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424) w transakcjach handlowych – z wyłączeniem transakcji, w których dłużnikiem		

jest podmiot publiczny – wierzycielowi, bez wezwania, przysługują odsetki ustawowe za opóźnienie w transakcjach handlowych, chyba że strony uzgodniły wyższe odsetki, za okres od dnia wymagalności świadczenia pieniężnego do dnia zapłaty, jeżeli są spełnione łącznie następujące warunki:

- 1) wierzyciel spełnił swoje świadczenie;
- 2) wierzyciel nie otrzymał zapłaty w terminie określonym w umowie.

W związku z powyższym wierzycielowi (Prezydentowi Miasta Kielce, Prezydentowi Miasta Kielce – Skarbowi Państwa) w związku z opóźnieniem w uiszczaniu opłat rocznych za użytkowanie wieczyste gruntu (użytkowanie, najem, dzierżawę) przysługują odsetki.

Pytanie (pytania) przyporządkowane do stanu faktycznego (stanów faktycznych) lub zdarzenia przyszłego (zdarzeń przyszłych) przedstawionego wyżej

- 1) Czy w świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2022 r. C-327/20, umowa o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem, dzierżawę (opłaty wnoszone przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą) nie wypełnia przesłanki definicji „transakcji handlowej”, o której mowa w art. 4 pkt 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (Dz. U. z 2021 r. poz. 424)?
- 2) Czy w związku z wyżej wskazanym wyrokiem wierzyciel (Gmina Kielce, Skarb Państwa- Prezydenta Miasta Kielce) w przypadku opóźnień w płatnościach z tytułu użytkowania wieczystego, najmu, dzierżawy winien naliczać odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z art. 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny (Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 z późn. zm.)?

D. WŁASNE STANOWISKO W SPRAWIE OCENY PRAWNEJ ZAISTNIAŁEGO STANU FAKTYCZNEGO LUB ZDARZENIA PRZYSZŁEGO

W pierwszej kolejności należy podnieść, iż w niniejszej sprawie Regionalna Izba Obrachunkowa w Kielcach zajęła już stanowisko w pismach z dnia 21.09.2021 r. znak: W1.54.44.2021 oraz z dnia 24.11.2021 r. znak: W1.54.61.2021. Jednak odpowiedź na przedstawione przez Prezydenta Miasta Kielce zapytania zapadły przed wydaniem wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2022 r. C-327/20.

Zgodnie z sentencją ww. wyroku pojęcie „transakcji handlowej” w rozumieniu art. 2 pkt 1 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 2011/7/UE z dnia 16 lutego 2011 r. w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych należy interpretować w ten sposób, że nie obejmuje ono pobierania przez organ publiczny opłaty należnej tytułem wynagrodzenia za użytkowanie wieczyste gruntu od przedsiębiorstwa, względem którego ów organ publiczny jest wierzycielem.

W ocenie wnioskującego oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste, najem, dzierżawę przez organ publiczny (Gmina Kielce, Skarb Państwa), nie stanowi transakcji handlowej w rozumieniu art. 2 punkt 1) ww. dyrektywy i art. 4 punkt 1) ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych. Analiza uzasadnienia wyroku prowadzi do wniosku, że w sytuacji, gdy organ publiczny jest wierzycielem względem przedsiębiorstwa, sytuacja ta nie wchodzi w zakres pojęcia „transakcji handlowej”. W związku z powyższym w przypadku opóźnień w płatnościach (np. z tytułu użytkowania wieczystego, najmu, dzierżawy) winny być naliczane odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z art. 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. – Kodeks cywilny.

Data wypełnienia wniosku	Imię i nazwisko wnioskodawcy lub osoby upoważnionej	Podpis wnioskodawcy lub osoby upoważnionej
2022-03-02	Bogdan Wenta	z up. Prezydenta Miasta mgr Karolina Kamela zastępca Dyrektora Wydziału Podatków, Zarządzania Należnościami i Windykacji /podpis elektroniczny/

Kielce, dnia 10.03.2022 r.

WI.54.15.2022

Pan Bogdan Wenta
Prezydent Miasta Kielce

Szanowny Panie Prezydencie, wnioskiem z dnia 02.03.2022 roku, doręczonym na adres Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach w dacie 02.03.2022 roku, Pani Karolina Kamela – Zastępca Dyrektora Wydziału Podatków, Zarządzania Nieruchomościami i Windykacji, działająca z upoważnienia Prezydenta Miasta, zwróciła się o udzielenie odpowiedzi na pytania:

- 1) Czy w świetle wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2022 r. C-327/20, umowa o oddanie gruntu w użytkowanie wieczyste, użytkowanie, najem, dzierżawę (opłaty wnoszone przez podmioty prowadzące działalność gospodarczą) nie wypełnia przesłanki definicji „transakcji handlowej”, o której mowa w art. 4 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 2013 r. o przeciwdziałaniu nadmiernym opóźnieniom w transakcjach handlowych (tekst jedn. Dz. U. z 2021 r. poz. 424)?
- 2) Czy w związku z wyżej wymienionym wyrokiem wierzyciel (Gmina Kielce, Skarb Państwa – Prezydent Miasta Kielce) w przypadku opóźnień w płatnościach z tytułu użytkowania wieczystego, najmu, dzierżawy winien naliczać odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z art. 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.)?

Odpowiadając na to pytanie, wskazać należy na następujące okoliczności.

Zgodnie z sentencją Wyroku Trybunału Sprawiedliwości z dnia 13 stycznia 2022 r. C-327/20 - pojęcie „transakcji handlowej” w rozumieniu art. 2 pkt 1 dyrektywy 2011/7 w sprawie zwalczania opóźnień w płatnościach w transakcjach handlowych należy interpretować w ten sposób, że nie obejmuje ono pobierania przez organ publiczny opłaty należnej tytułem wynagrodzenia za użytkowanie wieczyste gruntu od przedsiębiorstwa, względem którego ów organ publiczny jest wierzycielem.

Jak wskazano w uzasadnieniu powołanego wyżej Wyroku, z przepisów art. 2 pkt 2 i 3, art. 3 ust. 1 i art. 4 ust. 1 dyrektywy 2011/7 wynika, że jeżeli organ publiczny jest wierzycielem względem przedsiębiorstwa, sytuacja ta nie wchodzi w zakres pojęcia 'transakcji handlowej' w rozumieniu art. 2 pkt 1 tej dyrektywy.

Z uwagi na te różnice między organami publicznymi a przedsiębiorstwami oraz na to, że - jak wynika z motywu 9 dyrektywy 2011/7 - organy publiczne dokonują na rzecz przedsiębiorstw znacznej liczby płatności, prawodawca Unii uznał za właściwe ustanowienie w art. 4 dyrektywy 2011/7 przepisów mających zastosowanie wyłącznie do przedsiębiorstw będących wierzycielami kwot pieniężnych w odniesieniu do organów publicznych, którym dostarczyły one towary lub świadczyły usługi, nie wskazując przy tym tych organów publicznych jako wierzycieli względem przedsiębiorstw.

Z art. 2 pkt 1 dyrektywy 2011/7 w związku z kontekstem, w jaki ten przepis się wpisuje, i celami realizowanymi przez tę dyrektywę wynika, że jeżeli organ publiczny w rozumieniu pkt 2 tego artykułu jest

wierzycielem kwoty pieniężnej wobec przedsiębiorstwa, stosunki między tymi dwoma podmiotami nie wchodzą w zakres pojęcia 'transakcji handlowej' w rozumieniu tego przepisu, a zatem są wyłączone z zakresu stosowania tej dyrektywy.

Zatem, w związku z wyżej wymienionym Wyrokiem wierzyciel (Gmina Kielce, Skarb Państwa – Prezydent Miasta Kielce) w przypadku opóźnień w płatnościach z tytułu użytkowania wieczystego, najmu, dzierżawy winien naliczać odsetki ustawowe za opóźnienie zgodnie z art. 481 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. kodeks cywilny (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 1740 ze zm.).

Jednocześnie pragnę podkreślić, że jest to jedynie stanowisko Regionalnej Izby Obrachunkowej w Kielcach, która nie posiada uprawnień do dokonywania powszechnie obowiązującej wykładni przepisów prawa.

Z poważaniem

Zbigniew Rękas

Zastępca Prezesa